

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Éves ár: 10 — kr.
Félévre: 5 " "
Negyedévre: 2 " 50 "
Egy óra: 1 " "
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:
Nagy hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzárú hirdetések áru szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díjmin den külön bejegyzéssel 30 kr.

A csatornázás kérdése.

— Orvosi munkatársunktól. —

Debreczen, május 11.

I.

Örvendetes tudomásul vettük azt hiszem mindnyájan, kiket érdekel és annak hőderetét mérlegelni tudjuk miszerint a tek. tanács végre valahára hozzálátott évtizedes mulasztások pótlásáról gondoskodni; felvetvén a jog- és pénzügyi bizottságban városunk csatornázásának kérdését melynek elodázása végzetes könyelműség, valóságos merénylet volna annak lakossága és méginkább a következő nemzedék ellen.

Városunk helyes csatornázása higiéniai tekintetből többé el nem odázható, hacsak, mitől Isten óvjon, epidemicsussá nem akarjuk a többé kevésbbé veszedelmes kórok egész halmazát typhus, malaria, influenza stb.; melynek életjeleit pedig a helyesen észlelők által eddig feltaláltattak (observáltattak).

Annyira át és át van hatva alattunk a talaj az emberi és állati hulladékok, szerves és szervetlen anyagok sár és piszok összeforrásából fejlődő gyilkos gázok és nedvektől; miszerint a talajviznek megfelelő emelkedése mellett felszabadulván elerasztva kutainkat így közvetlen érintkezésbe jöve szervezetünkkel fentartás nélkül folytathatják kártékony vészhozó működésüket, melyre gondolni is iszonyatos ma midőn az indiai pestis borzalmaival olvassuk nap nap mellett.

Ezért üdvözlöm én a t. tanács nemes intentióju bölcs kezdeményezését és szívből kívánva erőt és kitartást annak végrehajtásához örömmel teszem meg e lépést, hogy felhívjam a törvényhatóság összes bizottsági tagjait működjenek közre párt és egyéb tekintetek nélkül, hogy az ige testté váljon.

A jog és pénzügyi bizottság e tárgy feletti vitája noha csak anyagi oldalával foglalkozott engem semmiképen meg nem nyugtatott sőt némely részében valósággal felháborított.

Általánosságban e vitában nem ismerem rá a nemes büszke és dus gazdag debreczeni czivítás-ra.

Pakfong let a szín arany mi módon? mily eszközök által?

M-gyannak oriasi kiterjedésű latifundumai, legkitünőbb szántó földekkel, legelőkkkel, fában bővkedő erdeivel, horribilis összegeket érő háztelkei, gulyái, ménesei és mindezek minden egyebb a várost mint illető jövedelmek aránytalanul nagyobb összegben mint hazánk bár mely városában: még is városunk Wekerléje bánatos szívvel kénytelen bevallani, miszerint emel talán legégetőbb szükségletre sem képes ledezetet találni hacsak a törzsvagyonyhoz nem nyul. Szinte hihetetlen de igaznak kell lennie ha oly tapasztalt kipróbált pénz ember mondja mint a főszámvevőnk; ide jutottunk hát a vagyony helytelen kezelése, rossz gyümölcsötetése, hiányos kihasználása által.

Távol legyen tőlem, hogy bárkinek is jóhiszeműségét, tisztaságát, szorgal-

mát és képzettségét a legcsekélyebb gyanu árnyával illetném; hanem a rendszer rossz és azon változtatni, az egyesnek nem áll hatalmában, az összesség pedig vétkes nembánomsággal elmulaszt.

Wekerlénknak elegicus hangon tett vallomásai lehet e téren tudatlanságom vagy járatlanságom miatt meg nem hatnak; de még csak le sem hangolnak annál kevésbbé tértenek el abbéli nézetemtől miszerint a csatornázást, több más fontos higiéniai követelménnyel együtt napi rendre kell tüzetni és végrehajtani.

A mely város 40—50000 holdnyi kitünő talaját parlagon hevertet, csak hogy cifra ménes és gulyáival kétes babérokot arasson, melyeket azonfelül is drágán fizet, mert ezekkel terhelik évente a budgetjét;

a mely város 100 ezreket érő telkeket hevertet beépítellenül jövedelmeztetés nélkül, csak hogy az évtizedek alatt drága pénzen összehalmozott szerelvények és műszereknek építkezések és átalakításokból kikerült anyagoknak legyen hol korhadni és rothadni emi- gyen drága pénzen fentartván a miasmák és bacteriumok eleven tanyáit.

a mely város a közel múltban milliókat tudott áldozni középületek és kaszárnyákra.

A mely város páratlan gavalleriával a millenium alkalmából (?) közel 100,000 frttal emelte tisztjeinek fizetését.

A mely kicsibe múlt hogy Havra-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A Nyírségről és a Nyírségi székvárosból.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —

Irta: **Ifj. Móricz Pál.**

Hajdu-vármegyének különlegése a fehér virágu akácza, melylyel város, temető s tanyahelyek egyaránt be s körül vagynak ültetve, a nyírségen meg azok a fehértörzsű s hegyes levelű nyírfák, melyek a Turgenyev, s Tolsztoj-regényiben is hajtogatják, susogtatják harmatos leveleiket, mikor a kis barna szemű Szónya a kert padon ül, a kékszemű Ivánovic szerelmesen a vállaira hajtja a fejét... Ezek a fehér nyírfák, hullámos zöld tenger a rozsa kövér tablaja, kasza peng, vérpiros, illatos vadborso virág, tiszta kék hüvös ég... Szónya, Szónya, barna szemű kis Szónya, a büszke tábornok ur leánya, a ki szereti az esetlen ruhás nevelőt, ki nihilista is egy szemében...

Nyíregyháza ez időszerint a Nyírség fővárosa, híres s nemes Kálló-városát, hol vár

állott s mely székvárosa volt szabólesi hét-szilva fásnak s armalista kérges zsebű hajdu atyafinak, messze tulszárnyalta ez az egyszerű tírpek város...

Igénytelen tót telepítés volt csak 34—40 évvel ezelőtt, a büszke nyíri ur, de hogy is ment volna belé viceispant választani, homok tenger, sós vizű tók, nyíres erdők zárták körül. Mignem egyszer indszellérek jöttek, sok Pripicskák meg Kripicskák, vasutat építő napzamosokkal együtt, méresgettek, fehér oszlopokat állítottak le, ástak, maltert kevertek, pallér munkát végeztek, mignem egyszer megnylt a nyíregyházi vasút, mely a tírpek föld igénytelen központján, Nyíregyházán, mint gőzponton keresztül összeköti a kövér alföldet a sovány, de értelmes fejföldel. Ez időtől számítódik lendülése Nyíregyházának, mely lassan vértől fűszeres szívévé fejlődött egész Zabuleh-kurucz vármegyéjének.

Ma már a szabólesi nemes urak nemcsak sóstója, sósfürdője miatt látogatják Nyíregyházát, hanem kereskedelmi s hivatalos összeköttetéseik mind Nyíregyháza felé irányítják a rozoga kurialis háza: gyepes s lombos udvaraiból a könnyű homokfutó bricskákat, melyeken a nemesi levelek minden elképzelhető színeiben pompázik a zsinóros paradés

ruhás kocsis s kifent bajszu hajdu a bakon.

Régen a híres Anna-bálgairól volt nevezetes Nyíregyháza, melyeket a sóstói fürdő buja zöld, madár dalos erdejében ültek el, melyek híresek voltak, mint a mádi-bál. Sok szépséges dzsentri kisasszony hódított itt arany karika gyűrűt a fehér ujjacsájára, mert aki csak legény volt a sóstói Anna bálon, egykezelt magának hódítani menyecskét — pardon! fele-éget, hol három-négy vármegyéből összejöttek a legszebb s fajszerint is legbüszkebb nemesi kisasszonyok tüzes szemekkel, kipirult finom arcokkal, hajlékony czédrufrák: a dzsentri mamák lorgnonnal affektálták szemük előtt, az előkelő rövíd látó s ágot kapva egy-egy pikáns pletykán, mikor zengett a czimbalom, az öregebb urak meg a park fehér asztalainál, a szabadban, gyertya fény mellett játszottak a — m a k a ó t!

Óh ez a makaó, óh ez a gyertyafény, ez a lorgnon, óh az a pengő czimbalom sok degesz uri bugyillárist sorvadásba ejtett már... Hogy faluról-faluba lehet menni s megállítván a jól ismert fehér vagy zöld zsalus nemesi, uri ház előtt a kocsit, a legtöbbször ugyanegy s előttem igen szomorú a válasz...

— Itthon a tekintetes ur? — kérdezi az

1 ek és Adriányiur receptje szerint közel 1/2 millió költséggel, meg nem fejtette szék-házát :

annak a városnak siralmas anyagi helyzetében hinni nem tudok, ha oly tapasztalt puritán szaktekintély mondja is mint az általam nagyrabecsült főszámvevő ur, hanem ellenkezőleg szent meggyőződéssé érlette bennem azt a hitet, miszerint helyes célirányos intenzív gazdálkodással, a törzsvagyonnak tekintetek nélküli kihasználása, célszerű befektetések és átalakítások által sikerülni fog a jövedelmek oly mérvű fokozása, miszerint ily égető közszükségletek minő a csatornázás stb. fedezetet nyerjenek.

BELFÖLD

Kiegészítési javaslatok. A N. Fr. Pr. tegnapi számában a következőket írja :

A N a r o d n i L i s t y úgy értesül, hogy az osztrák reichsrath már csak május végeig marad ugyan együtt, addig azonban a kiegészítési javaslatok egész komplexuma befog terjesztetni. A kormányhoz közel álló körökből azonban hírlék, hogy a kormány a nyári szünidők előtt nem reméli, hogy a javaslatokat beterjeszthesse. Kivételt csak a cukor-prémiumról szóló javaslat képezne, amelynek beterjesztése azért sürgős, mert az arra vonatkozó régebbi törvény hatálya csak június végéig terjed ki.

Az 1898-iki költségvetés. A legutóbbi minisztertanács határozata értelmében — mint értesülünk — az egyes miniszteriumokban máris megkezdődnek a jövő évi költségvetés egybeállításának előmunkálatai. A miniszteriumok utasítást küldtek szét összes alhivatalaikhoz

ember az ajtóban kint ácsorgó ezábar, rongyos öreg eselédől, megnevezve egy-egy büszken hangzó nemesi nevet, melynek viselői már Matyas alatt ostromolták Bécsset, régi idők ezüst panczélként ragyogó emléki s aranyozás a czimereken . . .

A rongyos, öreg eseléd előbb bambán, hülyén néz az emberre, aztán lankadtan egyet legyint a kezével, mint mikor a szürke ködben a nyír görbe, fehér gallya meghajlik, olyan szomorú, mint a zöngő gyász muzsika a hangja :

— Nem lakik már az itt kérem ! . . . A nagyságos . . . lakik itt . . .

— Hajts ! szinte bereked, eltompul a hangja az embernek, mikor tovább hajtást parancsol a kocsisnak. Nyírfák, nyárfák a cserények meztén, a rozstáblákból kiabál a szerelmes pittypalatty, valami bogár vagy mi csapódhatott a szembe, mert úgy eg . . . Oh azok a nagyságos Kohn vagy Klein urak ! . . . Ha valahol, úgy a nyírségen a legszomorítóbb módon látható, tapasztalható a régi jó nemesi, ugynevezett tekintetes úri világ pusztulása, mely lobogtatta Rákóczy zászlaját s lovas vitézeket nevelt Kossuth generalisainak.

A lovak nehezen mennek a homokban s úgy ég az ember szeme . . .

A vármegye régi híres székvárosa is csak az emlékek ködében uszva súlyedő város leve, a nemes Kálló város, mint csak az indiai mesék repkénytel befönt, álomba merült, roskatag pagodák egy-egy szomorú városa, mióta elkerült innét a megyei székhely, mióta megszűnt a megyei központ lenni, hol régen, mikor viczispánt választottak, nem csak az egymás kaponyját, hanem a vármegye

a költségvetési előterjesztések dolgában azzal a megjegyzéssel, hogy a z e d d i g i k e r e t e k l e h e t ő l e g p o n t o s a n b e t a r t a n d ó k. A pénzügyminiszteriumban már kijelölték a szakértőket az összesített költségvetési munkálatok elvégzésére s a kormány úgy tervezi a dolgot, hogy augusztusig teljesen készen legyen az új költségvetés tervezete.

A gyufa-adó. A pénzügyminiszteriumban behatóan folynak a gyufa-adó életbeléptetésére vonatkozó előkészítő-munkálatok. A törvényjavaslat előkészítése főként a francia országi és olaszországi viszonyok tanulmányozására terjedt ki. A pénzügyminiszter — mint jó forrásból értesülünk, — azt elhatározta, hogy a z o l a s z r e n d s z e r t f o g j a b e v e z e t n i s e n n e k é r t e l m é b e n s e m a g y á r t á s t, s e m a z e l a d á s t n e m m o n o p o l i z á l j á k, h a n e m a z u g y n e v e z e t t b a n d e r o l k ö t e l e z e t t s é g e t l e p t e t i k é l e t b e, m e l y s z e r i n t a g y u f a g y á r a k (h a s o n l ó m ó d o n, m i n t j e l e n l e g a k á r t y a g y á r a k) a b e l f ö l d ö n m i n d a d d g n e m a d h a t j á k f o r g a l o m b a k é s z i t m é n y e i k e t, a m i g m i n d e n e g y e s d o b o z v a g y c s o m a g n i n c s e n e l l á t v a a z á l l a m i b é l y e g g e l. E z a b é l y e g a z o k m á n y b é l y e g h e z h a s o n l ó a l a k u p a p r b o l f o g á l l a n i, m e l y l y e l a d o b o z o k a t u g y r a g a s z t j á k r e á, h o g y c s a k i s a b é l y e g e l s z a k i t á s a e s e t é n l e h e s s e n g y u f a t k i v e n n i. A b é l y e g á r a, a z a z a g y u f a a d ó, a g y á r t m á n y m i n ő s é g e s z e r i n t d o b o z o n k é n t 1 — 5 f i l l é r k ö z ö t t f o g v á l t a k o z n i s i g y a g y u f a á t l a g o s f o r g a l m i á r a l k r a j c z á r r ó l 2 k r a j c z á r r a f o g e m e l k e d n i. A g y u f a g y á r a k é p p o l y a n f i n á n c z - e l l e n ő r z é s a l a t t l e s z n e k, m i n t j e l e n l e g a s z e s z g y á r a k. A z u j a d ó r a v o n a t k o z ó t ö r v é n y j a v a s l a t k r e s z t ü l v i t e l e e r e s z l e t e k m e g á l l a p í t á s a u t á n i s h o s z s a b b i d ő t i é n y e l, m e r t A u s z t r i á b a n e g é s z e n e g y i d e j ü l e g l e p t e t i k é l e t b e a g y u f a a d ó t s a z o s z t r á k k o r m á n y a z t s z e r e t n é, h o g y a z o s z t r á k g y á r b a n k é s z ü l ő, d e M a g y a r o r s z á g o n e l h a s z n á l t g y u f a k a d ó j a v a l a m i l y e n m ó d o n A u s z t r i á b a n m a r a d j o n. M i n d a z o n a l t a l v a l ó s i n ű n e k t a r t j á k a p é n z ű g y m i n i s z t e r i u m b a n, h o g y a g y u f a a d ó r a v o n a t k o z ó t ö r v é n y j a v a s l a t a f o l y ó é v ő s z e n t ö r v é n y h o z á s e l é k e r ű l.

kapuját is bedöngették a felhevült, bocskoros nemesurak, kik választás alkalmával felgyújtották magát Kálló városát is, folyt a piros bor, mint a vér azaz hogy a vér, mint a piros bor . . .

Ma már sem a piros bor, sem a piros vér nem folyik többé Kálló utcáin, — de viczispánt sem választanak többé ott, a mint hogyha főispáni beigtatásnak is van az ideje, akkor annak a pompáját is Nyiregyháza élvezi ezentul.

Főispáni beigtatást csakugyan a napokban is élveztek a nyiregyháziak, de micsoda szegényes pompa volt ez, ahoz képest, mikor meg egy-egy Vay, Teleky lett beigtatva . . . Akkor igazi arany zsinór volt még a huszár mentéjén is, ma pakfong gomb, pakfong kard, pakfong kalap, pakfong járja főispán pakfong mellényekkel.

Baró Weisz — pardon ! F e i l i t s c h Berchthold barónak hívják az új főispánt, miniszterelnöki vő, több ezer mellényeknek a boldog tulajdonosa, körszakállat visel, éveinek száma még ugyan nem igen számos, de afőváros és Bécslegelő uri szabói mindig tőle kérnek tanácsot, ha valami fontos divatkérdésről vanszó, szóval csinos, czukros gyerek, van olyan bő, lötyögős felöltője, hogy nem minden divatlapon találhatni mását . . .

— Snajdig ! Sehr snajdig ! tanulmányozták s dicserték az új főispán nadragja szabását az új földesurak, mert sajuos, mind a vasuti fogadtatásnál, mind a beiktatói ünnepeken nem igentündökölték jelenlétükkel a régebbiek közül többen sem a gróf Forgáchok, sem az alapi Salamonok, sem még mások többen, igen számosan fő nemes urak . . .

Mit iszik a magyar ?

(A borok vizsgálata.)

Debreczen, május 11.

Egy hivatalos statisztika legutóbb kijelenté, hogy száznál is több millió liter bor terem Magyarországon. Mi magyarok pedig körülbelül tízenyolcz millióan lehetünk s e szerint minden emberre évente esik a szőlőtermelésből tíz liter bor. Ez pedig, valljuk be őszintén, becsületes magyarok, nem elég nekünk s mi bizony annál sokkal többet iszunk meg egy esztendő alatt. Azon veleményben lévén, hogy nincs ember e kis hazában, a ki e hinnie, hogy egy magyar embernek egy esztendőre elég tíz liter bor, fölteszük a csodálatos kérdést, hogy honnan jön hát az a többi, amit elfogyasztunk ?

Hozzák. Hogy honnan hozzák, az néha tudtúl van adva egyeseknek, de hogy miből készül, azt már nem igen tudja megmondani a vegyészsen kívül senki, néha még az sem. Vegyük tekintetbe még, hogy az itthon termelt magyar bor egyrészt a külföld fogyasztja el, s akkor aztán képpedjünk el azon hogy voltaképpen mi az, a mit nálunk borítálnak neveznek.

Mi az ? C-ak kétféle lehet, vagy mübor, vagy olasz bor : bár hiszen egy kutya mind a kettő. A különbség csak az, hogy a mübort itthon csinálják, az olasz bort meg Olaszországban csinálják. E szó igazolásául említhetjük föl, hogy a mult hóban a fiunei tengeri nyulak egy olasz három árbócoszt, a miert bort akart csempészni fiunei területre. Mert csempészet bor volt, külön vizsgálat alá fogták. Tele volt borral a nagy hajó s a vizsgálat mégis kiderítette, hogy egy szikra borseml volt a hajón. A czeg, amely csempészett, olasz bor gyanant mübort akart becsempészni. Fize et is érte néhány tízezer forintot. (Pedig nem minden efajta hajót fognak meg a tengeri nyulak.)

Az olasz bor, — ha mübor, — néha így jár.

Van azonban mübor, a mely nem olasz bor . . .

Itthon Magyarországon is gyártják csuda mód és botrányos mód, bar tiltva volna az új törvény szerint. A törvény tudvalegőleg min-

A vasuti fogadtatás is elég gyeren sikerült, meglehetősen szamu kocsis sor, de mint csak egy »pürin-napi« felvonuláskor, egyetlen egy árva díszmagyar ruha s harmincz veres nyaku — nem tudható, hogy milyen nap-szám mellett felfogadtak — tirkal legéay, nehez kövér nyírségi lovakon kepezték a fogadó bandériumot.

A barót különben semmi sem lepte meg, sem a nyiregyházi egyik kaszinóra kitűzött gyászlobogó, a nemzetiszim zászlók között, melynek épen »alkalmilag« halálozott el egy tagja. Sem az üdvözlő beszédek, sem a bankett nem lepte meg ; mindjárt beletalálta magát az új helyzetbe, a fiatal szolgabírákat s gyakornokokat, mindjárt : »szervusz« szóltolta s — állítólag — első sorban is mindjárt s n a j d e r e i k u t á n k é r d e z ő s k ö d v e ? . . .

Este diszeladás volt a színházban. Komjáthy János direktor Bank-bán-t adta zsufolt ház mellett, az előadás összevágó volt s jelenvolt rajta B e r t h o l d b a r ó is, kit igen kellemesen érintettek az is m e r e t l e n s z e r z ő a m a s z a v a i, m e l y e k e t a p á h o l y é s f ö l d s z i n t k ö z ö n s é g é l e n k t a p s s a l f o g a d o t t s m e l y e k e t a z i s m e r e t l e n s z e r z ő — h a j ó l e m l e k e z ű n k v a l a m i k e c s k e m é t i n ó t á r i u s — a b u s m a g y a r P e t u r (F e n y é r i) b á n n a l d ö r ö g t e t e t t e l a d a j e s o s — m e r á n i a k e l l e n, a k i k m á r m i n d e n h i v a t a l t l e f o g t a l n a k m a g u k n a k.

— Berchthold, ki még üstökét is alig képes befogni, már is érsek stb. stb. és Bacs-Bodrog vármegyének főispánja leve, szavallta dörgő hangján a bus magyar Fenyéri-Petur Möriz s tapsolt, vivátozó a közönség, míg a m e r á n i a k k é r d ő t e k i n t e t e i k e t l o p t a

dig csak addig törvény, ameddig betartják, ha pedig nincsen, aki ellenőrizze, akkor semmivel sem több, mint bármely rendelkezés, a mit a kukutyini kisbíró kiadott.

A magyar ember azt mondja, hogy mind egy az, akármiből van az ital, csak szédítsen. Így gondolkozik a debreczeni taligás is. Arról pedig kimérné állítani, hogy nem becsületes ember?

A műbortörvényt olyan ügyesen szerkesztette meg az országgyűlés, hogy fölháborodott rajta mindenki. Nem újság már nálunk, hogy a földművelésügyi ministerium tökéletlenségeket ad be az országos törvény gyanánt, amiről elég példa a végre nem hajtható mezőrendőrségi törvény. Azt egy fiatal bars megyei főszolgabíróval csináltatták, aki ezt meg is szerkesztette legjobb tudása szerint a maga helyi vidéki kis községre. A miniszter elfogadta, az országgyűlés elfogadta s mikor aztán a kész törvényt az Alföldre alkalmazni akarták, kitűnt, hogy a szentesített törvény kész lehetlenség.

Marad a papíron. A műbortörvény is a papíron maradt. Az élelmiszerek vizsgálatáról szóló törvény is ott maradt.

Voltaképpen ezeket akarjuk fölpanaszolni. Kisdéd szavunk tehát elhat odáig, ahol az ilyesmikkel néha-néha törődnek.

Itt van a baj.

Az első és nagyobb baj az, hogy Magyarországán átlagosan a papíron marad az ilyesfajta védekezés, — mert meghozzák nagy képpel a parancsot, de nincsen, aki végrehajtsa. Ugyanazon dolgok állnak itt nagyban, mint amik például a mi városi szabályrendeleteink kicsinyben. Meghosszabb nálunk is a köztisztasági, közegészségügyi s egyéb szabályokat, de bizony azzal nem törődik senki. Az országgyűlés meghozta a bortörvényt s nem alkalmaznak hozzá vegyész, aki abban a törvényben rendőrködjön.

Hanem ennek a dolgnak különös bökkenői vannak. A debreceni rendőrség hiába szd bormintát a hordókból, azt itthon nem vizsgálathatja meg. A törvény nem engedi. Azt Budapestre kell küldeni, Erre elég példa volt már.

Ők odafent folyton magasabb dolgokban utaznak. Az is szép mesterség, ugyan: a Já-

ger Mari s a hozzá hasonlók áldozatainak a c-ontjaiban kimutatni a mérget. De hát nemcsak ez volna igazság szerint az országos vegyész. Nemcsak a tökéletesen megmérgezett, hanem a félig megmérgezett emberek dolgát is keresni kellene.

Nos aztán ez nem akar menni sehogysem.

Ha valamely bormintát fölküldenek vegyészeti vizsgálat végett, három hónapig hever ott míg nyilatkozatot ad róla a szakértő.

Adott már olyan nyilatkozatot is, hogy: a bor idegen anyagokat nem tartalmaz, de savanyúságánál fogva nem élvezhető.

Na, ezt tessék aztán megpipálni! Hát persze, ha három hónapig hever egy lepecsételt üvegben az a pár decziliter bor az ő szobájában, hol a napon, hol a kályha mellett, hogy akkor nem élvezhető. Ez tökéletes igazság, de hát ilyen állapotok mellett hol van a bizalom az ugynevezett országos vegyészben?

S hogyan végezze a három hónapi terminussal a dolgát a rendőrség? Hiszen mire leérkezik negyedév múlva az a vegyészvizsgálati jegyzőkönyv, akkorra a bort már rég eladta a tulajdonosa, hol némi élelmesség van benne.

Igy aztán fejlődik tovább a műbortörvény, ez a ma már nem tökéletesen ismeretlen fogalom. Fejlődik annál is inkább, mert alig egy-kettőt kivéve az ország egy városa sem törődik vele, más szóval szóva az országos vegyészeti állomásnak csak egy-két rendőrség küld vegyészvizsgálatra borokat, más helyről sehonnán sem kap.

Nemcsak ezt nem kap, de még élelmi szert sem küldenek föl vizsgálat végett. Egyedül ez a miénk kinlódik vele, de ennek is tökéletesen elveszik a kedvét a hosszú terminusok, amikkel felülről gyötrik.

Ennek aztán az lesz a vége, hogy majd megmarad minden a régi, hogy majd eszünk sertésveszes disznót, mütejet és müturót és iszunk rá műbort, müpálínkat.

Az ezek ellen szóló törvény azonban igen szép betűkkel ki van nyomtatva egy könyvben.

vetven egymásra, hallgatag ütek páholyaikban...

A közönség elég szépen látogatja a színházat, teljes ház előtt s nagy tetszés mellett járszoták még a Coelestin-apat is, mely itt ritkán a tetszést aratott, értvén úgy — s fenti szót a gyöngébbek kedvéért még meg is magyarázza — hogy ritka helyen fogadták oly nagy tetszéssel ez operettét, mint ép Nyiregyházán...

Pedig a színház valami messze ki van építve a várostól, kint a legsötétebb s legsárosabb szénaterre, hova esős időben a rendőrség csupán életuntól vetődik ki, ahol már a széna kertek, kaszálók következnek s ahol majd biztosan felfogják építeni a nyiregyházi lánczhidat is, ha ugyan valaha egyáltalában Nyiregyházán lánczhidat építenek, mert másként alig magyarázható, hogy ily pusztaságba ki, miért építettek a nyiregyháziak e másként egész kellemetes külsejű színházat?...

Egyedüli nevezetesebb s kellemesebb pont e helyen az Arany pacsirtához czimzett vendégfogadó, mely közvetlen a színház szomszéd-ágában van, hol a színészekről igen sok rossz vicceket is lehet hallani, kivéve, ha Bartha Pistarián egyet szói; de annál jobb a bor, annál izletesebb az ebéd, vacsora s előző-nyebb a vendéglős Rózsa a gá bácsi, ki igazi típusa — nagyváradias hangzásu neve dacára is — a magyar vendéglősöknek, akinek Lórika a nevű papagálya meg unikum s mondhatni egyik legfőbb szórakoztatója színészeinknek, színésznőinknek, kik közül többen már papagály nyelven is megtanultak s egész szépen, után is mond-

ják a papagálynak — bár a szerepeiteket tudnátok így, sohajtja Komjáthy —!

— Kati, Kati, Katikám... Meg: — egy kettő, hurráh!... Továbbá: — Lórika, Lóri, Lóri, Lórika, adja ide a kis lábát...

A szerelmes, olvadékony természetű Tanya nagyunalmba baletet tánczol, Bejczy Laci szájharmónikázik, Rubos Arpad az instruktor, aki különben a következő módon ismerkedett meg a nyiregyházi színházi zene Bogumillal, az előzőkeny Soltész intendással:

Intendáns: Ön színész? Hát miért lett Ön színész?

Rubos: Ön intendáns? Hát miért lett Ön intendáns?...

Hajb, hajb, nagyon puskaporos természetű az a nyiregyházi levegő, nem is csoda mikor annyi csinos, hetyke huszártsizt van benne, kiknek látására edesebben cseng, még a kis Anna Ivánka a hangja is s a szabadtéri jó időkre vissza gondolván, elábrándozik, kék szemével az orgona virágait nézegetvén, az egyik fiatalabb zseniális primadonna is, a ki még nem hívja ugyan bácsinak Szikláy Miklóst, de ki — nos! aztán kinek mi köze hozzá, hogy Szabadtéri is voltak huszártsiztek?...

Más nagyobb újság különben nincsen a szénater környékén, csupán egyik művész társ kebelet terheli ez a sikerült mondas, melyet állítólag egy debreczeni czivis követett volna el a Szalvini debreczeni vendég szereplésekor, mikor nevezett talján a Hamletet játszotta.

— Hisz jó, jó a z a Szalvini, mondotta volna állítólag, a mi czivis barátunk,

TARKA-ÉLET

Tália nyáron.

— Ripacs ur falusi levele a távolból. —

Történe vala pedig az úrnak jelenlegi esztendejében, hogy elérkezének a tollas szárnyu dalosok, uti laput kötvén az tollatlan vándortársak talpai alá.

Boldog repülő énekes kollegák! Ti mindnyájan repültök, közülünk csak egy-nemely kiváltságosnak jut osztályrészül; azoknak is csak a kávéházi főpinczér jóakaró figyelmességéből.

Könnyű nektek! Nem kell lakás után látnotok, bátran elfoglalhatjátok a mi kasszélyainkat, s hiszem is, hogy volt annyi észdudoros, kis, bóbítas fejcskékben, kedves ökörszemecske, te lévén a repülők teátrumának naturbursa, hogy beköltöztél legudvariasabb és legdisztungváltabb nyelvű elődöd — paradicsomába. — Hanem jól viseld am magadat! könnyelmű ne légy, ki ne fizesd előre a hazbért, csak utólag, akkor is részletekben.

A Kállay Lujzába két tagból álló fülemilecsalád költözött be; a kékítő szemű aranyos Zsenikét pitypalaty bakfis helyettesíti; a Sugarak között pacsirta énekel; Irmuska szabóműhelyében Kenderike szorgoskodik; Margitka halmain öldike tanyáz; Irén nagysám Kis lakát szorgalmatos fecskelakja; Follinus nénálegy árva vadgalamb talált kvártélyt, míg Locsimamához egy özveg barázda billegető állott be alberlőnek.

A gömbölyű Fannikovács-műhelyében vörösbegy forgatja a pörölyt; Vilinénél fiatal vadliba éli mézesheteit gunarával; Adélnal sárgarigó tanyáz s nincserény hiján, bár igen kokettiroz a sarkantyus házi kakassal, — a bájosan borzas Subitónénál pedig csecse, bóbítas tengelit kapott otthont.

Aztán jönnek a himnemű kollegák. Őh ezek sokkal könnyebben ehelyezkednek; megtalálja kiki a saját szerepkörű kvártélyát; a daru a népszimüenekesét, — a veréb

de azért Komjáthy ur még is csak kértelmesebben adja.

János direktor különben a Debreczen a holdban sikerein felbuzdulva — talán csak nem lett holdkóros szegény? — egyik helybeli nyiregyházi írósenivél Nyiregyháza a holdban czim-mel tündéres látványosságot írat, melyben kitűnő része lesz a nyiregyházi tír pák talyigásna kis kik azonban nem olyan kezdetleges faklotmányon, mint a debreczeni maradi bugyik, hanem elegáns, ruganyos gígeken hordozgadják a vasutig meg vissza a passasért?...

Nyirfák, nyirfák, sárga virágos rétek fehér gólyákkal a vasut mentén. Fehér tanya házak között egy-egy urasági lak, a puha vasuti diván szinte álomba ringat, a merániaknak mintha soha hírét sem hallottam volna, csak annak az egyszerű, szőke tír pák korcsmárosnak a széles arcát látom.

— Aztán beszélnek még itt tózt?

— Az öregek! Az apám még igen!... Mi fiatalabbak már nem. Mit gondol az ur? magyarok lakunk itt. . .

Virágos rétek, gyöngyelevelű fák, legelő fehér marhák, gazdag tanyaságok a vasuti sinek mentén, csupa boldogság széjjel nézegetni. Csak kocsin ne utazzatok! Mert ha phenni megállottatok a szabocsi falucsakban, az ismerős kurialis házakból idegen, ismeretlen arcok bámulnak reád, s mint a szomorú fűz a fejed meghajlik s szomorú, nagyon szomorú leszel, hiában az ezer virágok, — hiában a barátságos ezüst kérgű nyirfák...

Móricz testvérét, — szarka kománk a Sziklayét. — pipiske Asztolf a pi... azaz a bonvivántét s egy ide t év ed t k a k a d u a — Bejczy Gyurkát, — Sanyiné nem áll h a d i láb on a g é m m e l, lévén ez idő szerint rokon természetbeli hasonlóságuk.

Sötét, huhogó bagoly az ügyelő, farkametszett varjú a titkár s kész az egész társulat, élén Sas direktorral, ki azonban csak vendégszerepelni jár tagjai közé, akkor is inkább a gyöngéd nemmel érintkezik.

Igen de hát mink?

Oh tisztelt kolleganóm és kollegáim, mi is csak meg volnánk valahogy.

Játszunk falhoz vetődöt, gurítót, szóval hazard játékok; de legjobban dominál az ugynevezett l y u k b a h á n y á s. Ez új játék. All pedig egy földbe vájt kis üregből, melybe meghatározott távolságról krajczárt dob a játékos. Ha beletalál, a b a n k a r dupla pénzt fizet, ha nem úgy veszíti a tétet.

Kaczag Ön, tisztelt Szarka kollega, ez érzékcsiklandozó játékon. Persze, ön kalaberezik, makaózik, sőt löversenyeken t o t á l i z a t ó r ö z z, (ezért az »u j« szóért a szerkesztő le t ó r ö z z), önnek könnyű, jön csak hozzánk, biztosítom, hogy unalmában mind a tiz körmet lerágja ujjairól, sőt még lábaira is rákerülhet a sor.

Önök előadásokat tartanak? Képzelem, kicsoda ki állítja s o s darabokkal huzakodtak elő. Tehetik, nagy, hatalmas szinpadjuk van, a nagyerdő. Próbálják meg nálunk! Biztosítom, hogy önök is meg fogják alapítani a »T y u k s z e m b i z t o s i t ó r é s z v é n y t á r s a s á g o t« — mint mi — s határozottan állíthatom, hogy egy társulat sem fizetett még busásabb osztalékot részvényeseinek.

Nem hiszik?

Tessék eljönni; mi meg szívesen helyettesítjük önöket ott hon.

Aztán meg csupa hangulat itt minden.

Estende a m é l a holdvilág b á g y a d t sugara, másfél kiló kutyaugatás a távolból, öteka dermesztő »z e f i r«, három kiló andalító béka brakegés, ötven hektoliter locspocs tizezer köbméter sötétség és m á s f é l c e n t i g r a m villanyvilágítás.

Idill!

Au revoir!

Rubi.

Hajduvármegye a múlt hóban.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, május 11.

Hajduvármegye közigazgatási bizottsága tegnap d. e. tartotta meg rendes havi ülését gr. Dégenfeld József főispán elnöke alatt, melyen az egyes szakelőadók előterjesztették jelentéseiket a vármegye közigazgatásának múlt havi állapotáról melyeket a következőkben ismertettünk.

Alispáni jelentés.

Rásó Gyula kir. tan. alispán jelentése szerint a múlt hónapban a megye területén dult jólét adta a rend, legfeljebb a fegyelmi ügyek szaporultak; de arról most sem kapunk értesítést, hogy a fegyelmi vizsgálat alatt álló tisztviselők felvolnának állásuktól függesztve, pedig e nélkül igazi rend nem képzelhető. Közülök mindössze egy szünet meg a múlt hóban, és pedig dr. Nagy Kálmán H. Bösörmény város t. ügyésze ellen indítottak felsőbb rendeltetű fegyelmi vizsgálatot, amért az idei költségvetés tárgyalása alkalmával hozott s állítólag a város érdekeivel ellentétes határozatot meg nem feleltetett s a fegyelmi bíróság a t. ügyészt felmentette.

Állategészségügy.

A hasznos háziállatok egészségi állapotában a múlt hó folyamán nem állott be kedvezőtlenebb fordulat, mert semmiféle újabb

járványos megbetegedés nem fordult elő; azonban javulás sem tapasztalható, amennyiben a zárlat alatt levő községek közül egyet sem nyithattak meg: a múlt hóban sertésvész miatt mint tegnap is közöltük zárlat alatt voltak a múlt hó végén H. Nánás és H. Bösörmény városok, Egyek, Józsa és H. Hadház községek.

Ügyforgalom

Az iktatóhivatal jelentése szerint a múlt hóban érkezett közigazgatási 1209 közíg, bizottsági 77, a múlt hóról átjött közigazgatási 267, közíg. bizottsági 89, összesen 1476 illetve 166, ebből elintéztést nyert közigazgatási 1298 közíg. biz. 95, hátralék 178, illetve 71 drb.

Pénzügyigazgatói jelentés.

A vármegyében az április 15 iki dátum éreztette ugyan hatását de még sém annyira mint tavaly. mikor mindenki azt hitte, hogy az idén lesznek a választások. Ugyanis egyes adóban befizettek 16747 frt 39 1/2 krt, tehát a múlt évvel szemben 3690 frt 92 1/2 kral kevesebbet s így az ápril hó végén maradt 333077 frt 44 1/2 kral hátralék a múlt évinél 83616 frt 51 1/2 kral több.

A hadmentességi díj is esett s a hátralék itt is emelkedett, míg a bélyegjövődék több mint 1000 frt pluszt mutat, ugyanigy e díjjövődék is a fogyasztási adó és illeték, — a jogilleték, a dohányilleték és határvámjövődék pedig esett,

A főorvos jelentése.

Losonczy Almos dr. t. főorvos jelentése szerint a közegészségi állapotok javultak, minthogy a jelentékeny számú születéssel szemben mérsékelt volt a halálozás s az általában uralkodó betegségek elég gyérelváltak, a heveny fertőző betegségek száma pedig öröndetesen mondhatni a minimumrakapadt. Az uralkodott betegségek okai a légzőszervek hátrujai és gyuladást voltak, különösek tüdő gyuladás volt nagy számmal, a halálok közt leggyakoribb volt a gyuladástos bántalmak közt a tüdőgyuladás, görcsök és bé hurut, az idült betegségek közül a tüdővész és végekimerülés, míg a ragadós betegségek a múlt hónapban elenyésző csekély számú, szörványos esetekben mutatkoztak. Veszett macska mart meg H. Szoboszlón egy egyént, akit felküldtek a budapesti Pasteur-intézetbe. Rendkívüli haláleset volt 8, u. m. egy vízbe fulás es 7 öngyilkosság.

Népesedés.

A vármegye területén született a múlt hóban összesen 521 egyén, kik közt halva volt 19, elhaltak 375-en, a szaporodás tehát 127, ami elég szép eredmény.

Ujdonságok.

* Hajduvármegye közgyűlése

Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága f. havi rendes közgyűlést holnap f. hó 12-én délután 9 órakor tartja meg a vármegyeháza nagy termében gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt. A közgyűlés tekintve a nagyszámú és érdekes ügyeket, melyeket már lapunkban többször ismertettünk igeu látogatottnak és élénknek ígérkezik.

* **A sertésvész terjedése.** Városunkban a sertésvész folyton terjed. Az inficiált területek folyton nagyobbak s csak legújabbban is 4 újabb helyről érkezett jelentés, ahol a sertésvész nagyobb mértékben fellépett. A hatóság mindent elkövet a vész terjedésének megállítására. Ez alkalomból említjük fel, hogy általánosan tapasztaltatott, hogy Debreczenbe a vidékről olyan helyekről, mely helyek nincsenek sertésvész miatt lezárva és így szabad helyek a járlatok kiadása rendszeresen megtagadtatik s azok Debreczenbe egyáltalán nem irányítottak és e miatt a vidéki sertéstartó gazdák a debreczeni hatóságot folytonosan aziránt kérelmezik, hogy a sertéseiknek Debreczenbe szállítása engedessék meg. De megtörtént az is, hogy a debreczeni alomásfőnök megtagadta a másfelől ide ér-

kezett sertések kiadását. — A mezőrendőrség ennél fogva a következő felvilágosító értesítést adta ki: Miután Debreczen város tanácsa sertésvész miatt a heti és országos vásárok tartását tiltotta be, e tilalom a sertésbeszállítását nem érinti. Az állategészségügyi törvény intézkedése szerint, a zárlat természete abban áll, hogy a lezárt területről a jószágot, trágyát, almot elszállítani nem szabad, az azonban, hogy a lezárt területről jószág beszállítására, ezen intézkedés által érintve nincsen. Következőleg minden olyan helyről, mely zárlat alatt nem áll, tehát a hol a zárlatok kiadásának akadályja nincs, Debreczenbe szállítani a jószágot feltétlenül lehet és szabad. — Önként érteik, hogy az ily beszállított jószág vásár hiányában itt nem árulható, és a főnálló zárlat miatt innen engedély nélkül kinem szállítható t.

* Révész Bálint síremléke.

Bálint síremlékének felállítására ügyében az emlékszóbor bizottság tegnap délután ülésezett a kollegiumban Kis Áron püspök elnöke alatt. A bizottság többsége elejtette azt a tervet, hogy az emlékkő a kollegium előtti kertben állíttassék fel s abban állapodott meg, hogy azt a hatvan-ötcai temetőben levő sírhelyen, hol a nagyemlékü püspök hamvai nyugosznak, emeli fel. — Kivételre az obelisk kő fogadtatott el. — a melynek oldalába van bevéve Révész Bálint mellképe. Az elkészítéssel Tóth, András debreczeni szobrászt bízták meg. A terv az, hogy a sír körül levő rácsozatot megszülestitik s annak egyik részén lesz a családi sírkő, másik részén pedig az egyházkerület emlékkőve. Különben ennek végleges megállapítására egy négytagu bizottságot küldtek ki melynek tagjai Kis Albert, Balogh Ferenc, S t a h Géza főmérnök és a Tóth István építész, a kik megtekintik a sírhelyet és véleményt mondanak arra nézve, — hogy miként lenne az emlékkő legcélszerűbben ott elhelyezhető. Az emlékkő ünnepélyes leleplezését október 9-én, Révész Bálint halálának évfordulati napjára tervezik.

* A jog és pénzügyi bizottság ülése.

A jog és pénzügyi bizottság tegnap d. u. 3 órakor a város háza nagytermében V e s e y Imre tanácsnok elnöke alatt ülést tartott, a melyen a múlt ülésről elmaradt ügyeket tárgyalta le. A bizottsági ülésen jelen voltak: Abraham László, Szabó József, Boczkó Sámuel, Stahl Géza, Kálmánchelyi Mor, Komlóssy Dezső, Bechert Manó, Kernhoffer József, Koncz Elek, Koszorus Lajos, Szilágyi Károly és Varga Károly mint jegyző. Az ülésnek a homokkerüli szabályrendeleten kívül legfontosabb tárgyai a H a v r a n e k és A d r i á n y i műépítések felebbezése volt, továbbá a debreczeni joghallgatósági egyesületének kérvénye. Ezenkívül még polgárosítás iránti kérvényeket is tárgyaltak s ezzel az ülés véget ért. — Az egyes ügyekben hozott határozatokról egyes ujdonságok keretében számolunk be.

* A debreczeni ipar diadala a nizzai kiállításon.

Nagy és szép diadalt ér el a debreczeni ipar a folyó évben Nizzában tartott nemzetközi kiállításon. Három debreczeni iparos, névszerint Thieszen Arthur, P a c z e l t János és C z i c z ó Lajos nyert kiállítási aranyérmeket szép és jó czikkeiért. A nizzai nemzetközi kiállítás igazgató-sága ma megleghangú levelet intézett Simonffy Imre kir. tan. polgármesterhez, n melyben rendkívül dicsőően nyilatkozik Debreczen iparáról és köszönetet mond a városnak a kiállított iparczikkekért. Egyszersmind a három kitüntetett iparosnak elkül-

dőtte a kiállítási okleveleket és köszönő iratokot, valamint az arany érmekeket és éremérmekeket.

*** Az elutasított Havranek és Adriányi.**

Havranek Ferencz és Adriányi Géza műépítész urak tudvaleg, mint már meg is irtuk, megfellebbezték a városi tanácsok 629—1897 sz. határozatát, melylyel a város nekik megtagadta az új városhaza tervrajzának elkészítéséért még ki nem fizetett összeget. A felebbezést a tanács véleményezés végett kiadta a jog és pénzügyi biz.-nak, mely tegnap délután tartott ülésében foglalkozott ez ügygel és azt határozta, hogy a mennyiben a felebbezők nem döntötték meg a városi tanács határozatában kifejtett indokokot, a bizottság többesége azt a javaslatot teszi a közgyűlésnek, hogy a tanács határozata indokainál fogva helyben hagyandó.

*** A Gönczy egylet tanulmánytja.** A hajdumegyei tanítók Gönczy-egyesülete az idén is, mint minden évben rendez nyári tanulmányi kirándulást és pedig a mint tervezve van Abauj Sáros Szepes és Borsod megyékbe. A felvidéki tanítótestületek már nagyban készülnek a Gönczy egyesület tagjainak fogadására, kik valószínűleg nagy számmal mennek el az utra. A szepesmegyei tanítótestület a napokban tartott gyűléséből kifolyólag Dobó Adolf levélben a legszívezebb fogadtatásról biztosította az egyesület tagjait s felajánlotta a kalauzólást. Ugyanígy szíves hangulattal kaptak Láng Mihály óvóképezdei igazgatótól Sárosból is. Innen a Szepességre mennek Branyiszkón át, a hol megtekintik az igen gazdag történelmi emlékeket. A Gönczy-egyesület kiránduló tagjainak kilátásba van az is helyezve, hogy a tátrai fürdők egyikén 14 napig nagy kedvezmények mellett üdülhetnek. — A tanulmányút valószínűleg július 7-én veszi kezdetét s a kiindulás Kassáról lesz.

*** Udvari gyászjelentés.** A királyi kabinetiroda ma küldötte meg egy a főispáni mint a polgármesteri hivatalhoz az udvar által Zsófia Karolina Agost a lengóni hercegnőnek szerencsétlenül történt elhalálózása alkalmából kiadott gyászjelentéseket. Ebből az alkalomból május 9-étől hat hét udvari gyászt rendeltek el, ezenkívül a hadsereg tábornokai törzs és főtisztei szintén 6 hétig balkarjukon fekete karszalagot tartoznak viselni. A gyászjelentés még leírja azt, hogy az udvari méltóságok a gyász tartama alatt milyen öltözetben járhatnak.

A város a joghallgatók segítő egyesületének. A jog és pénzügyi bizottság tegnapi ülésében vette tárgyalás alá a debreczeni joghallgatók segítő egyesületének azon kérvényét, melyben a várostól alapítvány tevesét kéri. A jog és pénzügyi bizottság, tekintettel az egyesület közhasznú és kulturális működésére, annak 25 éves fennállása alkalmából az **Őfelsége Apostoli Királyunk** koronázási jubileuma emlékére tett alapítvány terhére az 1898 évre 300 frtos alapítvány tételét javasolja a közgyűlésnek.

*** Lótartó gazdák figyelmébe.** Oláh Károly tanácsnok a következő hirdetményt bocsátotta ki, melynek teljesítését ajánljuk a lótartó gazdák figyelmébe: Hirdetés. Felhívtnak a város területén lakó jószágartók, hogy a loállományokban egyik év tavaszától a másik év tavaszáig előforduló változást, — nevezetesen ha lovaikat vidéken eladják, vagy kiknek lovak időközben eldöglik — a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Hungária épület, II-ik emelet, 15. sz. szoba) bejelentésük, mert

ellenesetben — az összeírás alapjául mindig az első évi bejelentés vétetvén — pénzbírsággal fognak sújtani. A lovak helybeli eladását bejelenteni nem szükséges.

*** Halálozás** Ganzler Lajos dr. S.-A. Ujhelynek 50 éven át gyakorló orvosa, Zemplén megye bizottsági tagja, a »Zempléni Takarékpénztár« igazgatója, ki 1895-ben költözött Debreczenbe, f. hó 10-én délután 2 óraker hosszu szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután 3 óraker volt rendkívül nagy részvét mellett Miklósu. 1923. sz. háztól. Az elhunytban Falak Lajos bankáztulajdonos apósát gyászolja.

*** Sámson zár alatt** Mint a balmaz ujjvárosi járás főszolgabírája értesítette a mezőrendőrséget Sámson község, annak bel és külterületén járványszerűleg fellépett sertésvész miatt, zár alá helyeztetett.

*** Öngyilkossági kísérlet.** Diószeghy Ferencz rendőrőrsvezető, Kovács Imre rendőrrel az elmúlt éjjel az őrjáratot végezték, egyszerre a Kut uca 3202 sz. ház előtt azt vették észre, hogy a fasonon kívül lévő nyílt kut ostarát valaki erősen rázza. Közeledtek a kuthoz s abba belepillantván észrevették, hogy a vedret odalent valaki fogja s annál fogva rázza a kutostort. Mikor a hidegviz fürdőt vett egyén észrevette, hogy vannak emberek a kut környékén, könyörgésre fogta a dolgot s rimánkodott, hogy huzzák ki a kutból. A két rendőr könyörült a szerencsétlen s mihamar kiszabadították kényelmetlen helyzetéből a vederbe kapaszkodó s zszonyt, mert asszony volt, még pedig Kovács Istvánné, a ki állítólag a küsszappanos utcán lakik. A rendőrök a központra kísérték az asszonyt, ki azt vallotta, hogy öngyilkossági szándék ből követte el tettét, férje üldözte s azért akarta magát a kutba ölni; ami nem sikerült neki, mert a rendőrök kihúzták onnan, de különben is, mikor érezte a víz hidegségét, banni kezdte azt a mit tett. — A rendőrség lezárta az asszonyt, hogy hadd pihenje ki faradalmait.

*** Éjjeli csend.** A néhány nap óta tartó éjjeli csendet tegnap éjjel 1/4 3 óra tájban a Balaton kázház előtt egy női sikoltás zavarta fel, a mire Ernszt József, szobrász segéd és Hinkó József asztalos kirohantak a kávéházból s szemtanui voltak annak amint intelligens osztályhoz tartozó felnőtt tanuló egy nőt bántalmaztak. A két egyén védelmére kelt a nőnek a mire a tanuló kik négyen voltak ezeknek támadtak s agyba főbe verték őket s Ernszt József balszeme felett súlyos ütést ejtettek. A verekedés alatt egy a nő, mint a tanulókköz zül hárman elűntek; egyet azonban a zajra elősietett rendőrök elfogtak és a központra vitték. honnan igazolás után szabadon bocsátották. — Az éjjeli veszekedésnek folytatása következik az I-ső kerületi rendőrkapitányság előtt.

Esőben.

És állt a lányka, randevura
Igrékezett a kis legény.
De haj, soká késést a rossz esont,
A szótartás csak szép erény.
De végre is, ami a legfőbb,
Megjött s kezdődött a kaland.
Szakadt a zápor... délre kondult
Bim, bam, bimbam a kis harang.

És szólt az ifju: Dél van éppen
S nál' Istennek nagy az eső.
Nem lát meg senki s őnt se senki,
Az alkalom oly kedvező.
Menjünk ki az erdőre szépen.
A lányka félve hallgatott,

És mentek boldog félelemmel:
Kip, kop, koppant a négy sarok.

És hogy kiértek, szólt a lányka:
Egy ernyő azt hiszem, elég.
Tegyé be az önt barátom
S jöjjön egy kissé közelebb.
És úgy is lett, kart karba öltve
Tipegtek tova ezután.
Szel támadt, hűs, szilaj kegyetlen
Ripp, ropp, roppant a sok faág.

És szólt a lányka: Csunya egy szél.
Az ifju szólt: Valóban az.
És szólt a lány: Segíthetünk rajt,
Az ifju válaszolt: Igaz.
S fejük felett a selyem ernyőt
Vállukra tették s oh mi kéj:
Bár verte arczuk az esőcsepp
Lics-locs, de elpihent a szél.

És szólt a lányka: Nemde jó így?
Felelt az ifju: Oh, remek.
És szólt a lányka: Mondja újra,
Oh mondja újra, hogy szerel!...
Felelt az ifju, nem az ifju
Válasszal most adós maradt,
Válasz helyett egyszerre hosszan
Cipp, cupp, csattant a két ajak.

Elállt a szél, elállt az eső,
De ók csak sétáltak tovább.
Vállukon volt mindig az ernyő...
Oh boldog, csacska ifjuság!
És újra összecsókolóztak:
A szép leány s a jó fiu...
Bim-bam, kip-kop, lics-locs, cip-cup, im:
Esőben ez a randevú!

(pb.)

Táviratok.

Béke?

Budapest, május 11. (A Debr. ered. táv. Athénből jelentik: Zsófia trónörökösne levelet irt fivérének, a német császárnak, melyben felkéri, hagyjon fel merev magatartásával s ezt a német kormány bizonyos feltételek alatt hajlandó volt megtenni s a béke idejében, intervenálni. A feltételek a következők: Görögország visszahívja Kretából csapatait s biztosítja annak autonómiáját, Hire jár, hogy Görögország a feltételeket elfogadta.

Elhunyt fővárosi tanácsnok.

Bndapost, május 10. (A Debr. ered. táv) Csenedics Gyula székes fővárosi tanácsnok, a köztisztaságügyosztály főnöke hosszas betegség után ma meghalt. Csenedicsnek nagy érdemei vannak az 1892-iki kolera járvány gyors megszüntetése körül.

TRODALOM.

A »Vasárnapi Ujság.« május 9-iki száma 31 képpel s a következő tartalommal jelent meg: A »török-görög háború« (Ozma, Edhem, Hafiz, Hamdi és Reuf pasák arcképeivel és térképpel) — Költemények: »Tavaszi szellő« Kozma Andortól. »Elvégeztetett« Baranyától. — Regénytár: »Polgárháború«. Regény Irtá Rákosi Viktor. (Linek Lajos rajzaival): — »Az uszó sziget« Verne Gyula új regénye (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — »A leghirhedtebb méregkeverő asszony« Könyves Tóth Kálmántól. — »Hortobágyi csikósok Ame ikában« (képekkel). — »Ujságok Krisztus előtt.« — »A török hajóhad utra-kele a háboruba« (képpel). — »Eljegyzés a Koburg családban« (Dorothea koburgi hercegnő és vőlegénye arcképeivel). — »A műcsarnokból« (képekkel a tavaszi kiállításról Aggházy. Balló, Baditz, Keleti, Telepi, Pállik, Vastagh György, Jantyk, Neogrády, Kernstock, Zemplényi, Ipoly, Karvaly József, stb. festményei után). — »Zsófia alençon hercegnő«

(arczképpel). — Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése. — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetemek, Sakkjáték, Képtalány Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre 2 frt, a «Politikai Ujdonságok»-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában. [Budapest, IV. Egyetem utca 4. sz.] Ugyanígy megrendelhető a «Képes Néplap», a lezalesőbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

A magyar nemzet története. A Wodianer F. és Fiai cég cs. és kir. udv. könyvkereskedés kiadóhivatalában megjelenő nagy milleniumi emlékműből — a Szalay-Baróti fele «Magyar Nemzet története»-éből most érkezett hozzánk annak hatvanegyedik füzet, melyben a Habsburg hazból választott királyok korában uraltatott köz és műveltségi állapotoknak a leírása folytatódik rendkívül érdekes adatokat szolgáltatva. Összeállításunk nyilvános és magánéletének a megismeréséhez. Egy kettős külön műemléket, Rákóczy Ferenc fejedelem ismert manifestumának egy kibővített hasonmását, másika pedig Madarász Viktornak egy «Zrínyi Ilona feladja Munkács várát» című, igen hatásos festményének egy pompásan sikerült reprodukcióját. A többi illusztrációk a következők: Himzés a XVII. századból. Előkelő úri viselet a XVI. századból. Előkelő női viselet a XVII. századból. Istvánffy Miklós. Tinódy éneke Losonczy István haláláról. Tinódy éneke Losonczy István haláláról. Átirva.

Érdekes nem érdekes. Minden hét száz meg száz eseménye közül a legérdekesebbeket kiválasztani, azokat megrajzolni; versben, prózában megénekelni, bizonyára nem a legkönnyebb feladat. Hát még ugyanezt a merészséget hetről-hétre végigcsinálni, hogy a nagy közönség szeretett lapjában mindig is az az érdekes eseményeket találja meg és ne legyen kénytelen unalmas, érdektelen dolgokkal foglalkozni... ez minden képes lap szerkesztőjének örök problémája. Ezt a feladatot hetilapjaink közül a legjobban az **O r s z á g** V i l á g oldja meg, a melyben mindig megtaláljuk a hét eseményeit képekben megörökítve. Ez az aktuális utáni törekvés jellemzi a legszébb képes hetilapunkat, a melyet ezért szeretett meg a magyar olvasóközönség. E heti számban is a török-görög háborúról Vilmos német császár bécsi látogatásáról, a nagyváradi érsek jubileumáról hoz szép illusztrációkat. Természetesen a legszébb versek uovellák egészítik ki a füzet tartalmát. Az Ország Világ e heten még egy érdekes dologról értesít olvasóit, arról hogy k a r á c s o n y i a j á n d é k k u l pompásan kiállított i r o d a l m i a l m a n a c h t a d. telve a magyar irodalom jelesének munkáival, zeneszerzeményekkel, képekkel. Ezt a szép kiállítású kötetet, melynek bolti ára 1 frt lesz az **O r s z á g V i l á g** ujonan belépő előfizetési ára negyedévre 2 frt. Mutatványszámokat kívánatra díjta anul küld a kiadóhivatal (Hold utca 7.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabona megdüléséről.

A »Debrecezen« eredeti közleménye.

Milyen nagy örömmel szemléli a gazda gabonáját tavasszal, midőn szépnek, felette dusan nővőnek látja azt. A jó aratás reményében bizva, szinte feleli, hogy beéréig gabonáját még igen sokféle csapás érheti, a melyek közül sokszor egy is elég, hogy öröme ürömmé változtassa. A jég kevésbé veszélyes dolog ma már, a mennyiben ez ellen biztosítás által lehet védekezni; a gabona félek megdülése ellen azonban biztosítás által védekezni nem lehet, annak dacára, hogy nem egyszer, rövid idő alatt termésünket tönkreténi képes tenni.

Károsan hat a megdülés az által, hogy a megdült növény fejlődésében természetesen visszamarad s annak következtében nem-

csak hogy kevés érik, hanem még csekélyebb hozamot is ad. De sőt ha a növényzet igen buja s egészen a földön fekszik, úgy egy része egyáltalán nem érik be, sőt el is rothad. Elősködő szervezetek is megtámadják, a melyek aztán végképpen megrontják azt. — Ilyen körülmények között azután nem lehet csodálkozni, ha a mag rendellenes fejlődést mutat, ha a szemek szorultak, töppedtek színtelenek, fénytelenek, könnyűek lesznek sem azok, hogy a száma részben rothadt feleletésre egyáltalán nem, s eltartásra is csak különös szállítás után alkalmas.

A megdülés okait illetőleg a legutóbbi időkig a nézetek felette eltérők voltak, sőt a nagyközönség még ma is hajlandó azon föltevést elfogadni, hogy oka főleg a talaj kovasavas hiányában keresendő, állítván, hogy a kovaföld azon része, mely a szárnak erőt ellenállási képességet kölcsönöz. Ebből kifolyólag bizonyára ma is vannak, a kik azt hangsúlyoztatják, hogy a megdülést kikerülendő, gondoskodni kell, hogy a növények ásványi tápanyagokat minél nagyobb rezervóiról vehessék fel, hogy ezáltal a rendes és megfelelő farost — fejlődés előmozdítassék. E végből azután azt tanácsolják, hogy 8—9 évi időközökben erős mesztrágyát kell alkalmazni, hogy ez által a kalászos növények a megdülés ellen nagyobb szívósságot nyerjenek.

Ez azonban ma már túlhaladott álláspont annyival is inkább, mert eltekintve a talaj minőségétől, a megdülés mindég csak igen sűrű gabonánál fordul elő, jelöl, hogy nem a kovasavas hiány okozza a megdülést, mert nem tehető föl, hogy minden talaj, a mely dus gabonatermetést ad, kovasavban legyen szegény. Egyébként oknak kell tehát lenni, mely mindég jelen van akkor, ha a gabona tulságos sűrűn áll.

Összeretes tény, hogy azon esetben, ha valamely növényt sőt helyen, például pinczébe tartunk, úgy hosszúra megnő ugyan de felette vékony erőtlen marad; a megdülés oka is a világosság, illetve a közvetlen nap-sütés negyvonásában keresendő. Minél sűrűbb a vetés. annál kevésbé hatolhatnak be a nap-sugarak, s így annál valószínűbb annak megdülése. A vékonyan felnyult növény faszéjjei a nap-sugarak elvonása következtében hiányosan képződve, nem kapnak elég szilárdságot. Különösen a szár egyes izületei lesznek tulságos hosszukká, a szár sejtjei általában csekély szélességgel s aránytalanul nagy hosszúsággal fognak birni.

Az ilyen sejtnek azonban nemesak a szélességi átmérője lesz csekélyebb, hanem faluk is vékonyabb marad, ez azonban saját-ságos módon csakis a száron lesz észlelhető de nem egyszer-mind a leveleken is. Ezen elősorolt rendellenességek a szárnak a talajhoz közelebb eső részén természetesen fokozottabb módon észlelhetőek, mert ide legkevésbé hatolnak be a nap-sugarak, s innét van aztan, hogy a megdült gabona mindég a második és harmadik izület között törik meg, mert a sejtfaalak e helyen a leggyöngébbek. Annak a feltevésnek, hogy a tulkóvér a ajokban leggyakoribb a megdülés, az az igen egyszerű magyarázata, hogy ilyen talajon a dusabb levélképződés következtében nagyobb a bearnyékolás.

A mondottakból tehát azon következtetést vonhatjuk le, hogy a tulságos sűrű vetés megritkításával a megdülést elkerülhetjük, mert ily módon elérjük azt, hogy a nap-sugarak a gabona szájak közé behatolnak. Ezt keresztül vinni többféle módon lehet.

Hogy elején kezdjük a dolgot, már a trágyázás alkalmával kell a gabona megdülésére gondolnunk. Miként hangsúlyozuk a nitrogéntrágya buja levél képződést eredményez és pedig a szemtermés rovására. Oly növények alá tehát, melyek után sűrű vetés mellett szemtermést várunk, soha se alkalmazunk közvetlenül friss istálló trágyát avagy ha alkalmazunk, vagy ha talajunk nagyon humusdus úgy alkalmazzunk egyidejűleg ásványi foszfortrágyát, uevezetesen szuperfoszfátot is, miáltal a megdülés eshetőségét

igen jelentékenyen redukáljuk. A vetésnél pedig már csak azért is a vetőgépeknek kell előnyt uyujtanunk, mert ennek segítségével ritkábban vethetünk, s így nincs kitéve gabonánk oly nagy mérvben a megdülésnek, mint kézzeli vetés után.

Ha ezen fogyanatosított óvintézkedések dacára is gabonánk hajlamot mutatna a megdülés iránt, akkor lelegetetés, hengerezés, fogasolás, a sorközök megmunkálása, gyomlálás vagy esetleg sarlózás által segíthetünk a bajon.

Legáltalánosabban elterjedt szokás a buja vetéseket ősszel vagy tavasszal birkak által lelegetetni. — Ez eljárás nem volna epen rossznak mondható, ha a lelegetetés ideje jól választott. Az időpont megválasztása azonban igen nagy befolyással van az eredményre, úgy nemkülönben a lelegetetés kivitele. Lelegetetni csak akkor szabad, ha a talaj egyáltalán nem nedves, ellenkezőleg egyrészt betaposás, másrészt gyökerestől való kitérés által a vetésben felette nagy kár történhetik. A juhokat csak áthajtani szabad a vetésen, epen csak hogy a leveleket lecsipessék s nem szabad megálva lelegetetni. Epen ilyen kényes eljárás a sarlózás is, mely utóbbi akkor alkalmazandó, mikor a növények szárbá indulnak, szintén száraz talajon, kellő elővigyázat mellett. Rendesen azonban az a baj, hogy sem a lelegetetés, sem a sarlózás nem a megfelelő időben történik, mert a legtöbb gazda nem egy könnyen fogja magát rászánni, hogy ez oly szép vetéseket megcsönkítsa.

Az újabbkori tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a buja vetések lehengerezése jobb szolgálatot tesz a megdülés ellen mint akár a lelegetetés, akár a sarlózás. A hengerezéssel első ízben Franeziaországban tettek kísérletet s azt tapasztalták, hogy annál jobb eredményre vezet, mennel korábban s minél megfelelőbb időben eszközöztetik. A hengerezésre nézve legezészerűbb időpont az, mikor a növények szárbá indulnak ha t. i. az időjárás megengedi.

A hengerezés hatása abban áll, hogy a buja vetést a földre fekteti s ezáltal a tapadó keringésre akadályozólag hat, vagyis a növényzetet fejlődésében egy időre hátráltatja, hogy ez annál erőteljesebb növekedésnek induljon azután.

A fogasolás is jó eredménnyel alkalmazható s amennyiben a növényzet ezáltal tényleg megritkítjuk, talán a leghelyesebb eljárásnak tekinthető, a sorközök költségesebb megmunkálásától eltekintve.

A fogasolást akkor kell alkalmazni, mikor a növényzet még fiatal és pedig a sorközök között fogasolva, különösen igen sűrű vetésnél, célunkat jobban elérjük.

A sorközök megmivelését aligha fogja valaki eszközölni csupán gabonájának megdülését elkerülendő.

A sorközök megkapalását nagyobb terméshozam elérése céljából mindég kiterjedtebben alkalmazzák s miután előnyre s hátrányairól elégszer volt szó lapunkban ezuttal mellőzzük a tárgyat.

Elmondottuk volna tehát a gabona megdülésének az okát s az ellene való védekezési módokat; csupán azt kívánjuk még felemlíteni miszerint a felette sok gyom árnyékot tartván, a megdülést szintén elősegíti; bármit tegyünk is tehát addig, míg gabonánk gyomos minden fáradságunk kárba vész.

Sertésvásár.

május. 19.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon feüli sulyban) ————— krajczárig, közép (páronkint 220—260 kilogram sulyban) 54¹/₂—55¹/₂ krajczárig könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 53—54 krajc árig.

Sertéslétszám: 1897. évi május. 7-ik napján volt készlet 27.559 darab, 1897 május hónap 7-ik felhajtott — drb, 1897 május hónap 8-ik napján elszállított 933 drb. 1897 május hónap 10-ik napjára maradt

készletben 27.626 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata kellemes.

Budapesti konzum-sertésvásár. A ferenzvárosi petroleum-rakodónál levő székesfővárosi konzum sertésvásár jelentése május 7-éről: Érkezett: 461 dr. Elszállított: 427 drb. Budapesti fogyasztásra 427 drb. vidékre 870 drb. elszállítatlan maradt 427 drb. — Na a piárak: 120—180 kgr. sulyban 52—55 fr. 250—280 kgr. sulyban 50—50 fr. malacok 37—40 frt. különfélék 120—180 kgr. sulyban 55—56 1/2 frt.

Budapesti gabonatözsde.

május. 10.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Búza	kilós	Ar 100 klg. kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	7.40—7.55	80 7.95—8.00
» »	77	7.65—7.75	81 8.00—8.05
» »	78	7.75—7.80	82 —
Tiszavidéki ó	79	—	—
» »	76	7.85—7.90	80 —
» »	78	7.65—7.75	81 8.00—8.05
Pestvidéki ó	79	—	82 8.05—8.10
» »	76	7.80—7.85	80 —
» »	77	7.85—7.90	80 —
Fehérmegyei ó	78	—	81 —
» »	79	7.90—7.95	82 7.95—8.00
» »	76	7.65—7.70	80 8.00—8.05
Bácskai ó	77	—	80 —
» »	78	7.85—7.90	81 8.05—8.10
» »	79	7.80—7.85	82 8.10—8.15
Észak magy	76	—	80 —
» »	77	—	80 —
» »	78	—	81 —

	Min. hekt. ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű uj	70—72	6.20 6.25
» másodrendű »	—	6.15 6.20
Árpa takarmánynak »	60—62	4.20 4.50
» égetni való »	62—64	5.00 5.80
» serfőzdei »	64—66	6.50 8. —
Zab — — — uj	39—41	3.80 6.20
Tengeri búza — — uj	—	3.45 3.55
» más nemű »	—	3.35 3.40
Rapeze búzai	—	3.20 3.50

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— **Ottolengui Rodrigótól.** —

— A Debreczen saját fordítása. — (Folytatás.)

— No igen, magam is gondoltam ilyenmire Mr. Barnes. És mit akar most még?

— Először is letartóztatom önt ama gyermek elszöktetése miatt, akit a Montalbon Róza házából ellopt.

— Igen? mondta Mitchel hanyagul odavetvél s azután?

— Aztán pedig majd a törvényszék által kényszeríttem, hogy a gyermek tartózkodási helyét vallja be s adja elő.

— Az kissé bajos volna, ha én ellenkezni találnék. De fordítsuk meg most már a dolgot s kezdjük a gyermek elővezetésével. Emília! kiáltásra a felesége belépett és egy szép fiatal leánykát vezetett be kezén fogva. Most a férj felállott, megfogta a gyermek kezét s odavezette Mr. Neuillyhez. Rózsácska, szólott, ez az ur itt Mr. Neuilly s a legjobb, legbivőbb barátja volt anyácskadnak, ki New Orleansból egyenest a te látogatásodra utazott ide, hogy megcsókolhasson. No nemde Mr. Neuilly?

Ez milyen megindult, mert az előtte álló bájos jelenség, mas rég elmúlt idők emlékeit idézte vissza agyában. Egy másik kis leánykára emlékezett vissza, kinek játszásai felett gyöngéd szeretettel őrködött, mert a gyermeknek anyját, az előtte álló leánykának a nagyanyját fiatal éveiben annyira szerette, hogy mivel az szerelmét nem viszonozta, nőtelen agglégény maradt. Barátságos megindult szavakkal magához huzta a kicsit, megcsókolta majd felállván a szomszédosszobába bevezette, itt is ismét homlokon csókolta, majd megkérte, hogy várjon itt, ezután bezárta utána az ajtót. Ekkor visszafordult.

— Mr. Mitchel, kiáltotta, ön vagy a leg-

utálatosabb gazember, aki é földön él vagy pedig mi itt mindnyájan a legmenthetetlenebb tévedésben vagyunk.

— Akkor előbb a helyzettel kell tisztába jönnöm? Hogy mi az ön és a Mr. Barnes véleménye?

— Megmagyarázok mindent, előrebecsajtvva, hogy kedves nője visszahúzódik, mondta Barnes.

— Az én feleségem és én egyek vagyunk felelte Mitchel, büszkén magához szoritván felesége karját. Előtte azért ne titkolódzon, beszélhet nyíltan.

— Nos, ha ép így akarja, nem bánom! Én meggyőződtem, hogy Mitchel Róza, kit itt meggyilkoltak, New Orleansban Montalbon Róza név alatt Önnel együtt élt. Kiderítettem azt is, hogy ön egy fiatal kreolnót csalfán elhagyott, ki ép e gyermekek volt az édes anyja, ki az imént távozott a körünkől. A fiatal asszonyka, bánatában megtört szívvel meghalt, mert ön elhagyta. Továbbá ön megengedte Montalbonnak, hogy a gyermeket magához vehesse saját gyermekeként szerepeltesse, míg nem töle is elszöktette azt. Ez asszony gyanakodott, hogy ön másik házasságot forgat a fejében, megesküdött, hogy azt megakadályozza. Ép azért jelenléte önre a legveszélyesebb volt, mert hisz ön már akkor jegyes is volt. Érti, tehát ön már következtetésem horderejét? Gyilkoltak már kevesebb okra s. De azt hiszem a fenti gyanuokok teljesen elegendők az ön letartóztatására.

— Még csekélyebb gyanuokokra is letartóztathatna ön, felelte Mitchel, az már mindennapi, de hogy engem meggyőzzön, ahhoz am bizonyítékok is szükségesek.

— S honnét következteti ön, hogy nekem nincsenek bizonyítékaim?

— A legegyszerűbb okból, mert az ön elmondott vádjai mind hamisak.

— Ez nagyon szép Mr. Mitchel, hanem ezt meg önnek kell am bizonyítania.

— E tekintetben teljesen fegyverkezve vagyok. Mindenekelőtt az ön előadása úgy tünteti fel, mintha én a gyermeket szöktettem volna vagy ép elraboltam. E tekintetben csak részben-részben járt igaz nyomon. Az igaz, hogy a gyermeket Montalbontól elvettem, az is igaz, hogy titkon és erőszakosan cselekedtem azt, de a legteltesebb jogom volt hozzá.

— E szerint beismerte ön, hogy a gyermeknek atyja?

— Ellenkezőleg, ép ezt kilogásolom, mert ez a fájdalmas, gyöngé pont az egész történetekében. Az ön bizonyítékainak egész sorozata azt bizonyítja, hogy elcsábítottam a gyermek anyját s hatalmában voltam — kiszolgáltatta — Montalbonnak. Pedig valójában nem vagyok az atyja s Montalbonnak éppen semmi hatalma sem volt felettem.

— Pedig ön már régebben beismerte, hogy fenyegetőzve pénzt zsarolt öntől s hogy a kívánt pénzösszeg helyett ön ékszereket adott neki.

— Ez igaz is, hanem ezt a pénzt nem tőlem zsarolta ám!

— Mr. Mitchel ritkán felejtem el az emberek szavait. És még elég jól emlékezem, hogy mit mondott ön a boltozott teremben, mikor az ékszereit megtekintettem, akkor azt állította, hogy hatalmában volt annak az aszszonyinak és most ép ellenkezőről beszél. — Mivel magyarázza tehát ön ez ellenkező állításait?

— E két ellenkező állítás mind a kettő lehet igaz, feltéve, hogy bizonyos időszak fekszik közöttük. Midőn én azt mondtam, hogy hatalmában vagyok ennek az asszonynak, akkor magam is úgy hittem, hogy valót mondok. És hogy ha midőn most azt mondom hogy nem valék a hatalmában, ekkor hasonlólag igazat mondok, mert megismertem ama hölgy karakterét, aki most a feleségem, jobban megismertem, jobban meganultam tisztelni, ez az igazság. S most már tudom, hogy az egész Montalbon história nem fogja irántami hitét, bizodalját megingatni.

(Folyt. köv.)

Nyílt-tér.

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

„**Központi**“ **kávéházat** a **Szedlák-féle ház I. emeletére** helyeztem át, és azt a mai kor igényeinek megfelelően és fényesen rendeztem be.

Kávéházamat

holnap szerdán, azaz május hó 12-én délután megnyitom.

Este **Rácz Károly** zenekara által

megnyitó zene-estély.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kéri

JONÁS LIPÓT
kávés.

Ujdonságok

Szőnyegek

esipke és szövet

Függönyök

ágy- és asztalterítők

és
butor szövetekben

nagy választék kapható

BOSZNAY J. és Társa

czégnél

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Utólérhetetlen

volt és lesz mindig a

PREMIER-KERÉKPÁR.

mivel csakis ezek épülnek

Helical-csőből

és mert

legmagasabb ellenálló képesség
legtökéletesebb biztonság
legegyszerűbb szerkezet
legkönnyebb menés

összpontosul benne.

The Premier Cycle Co. Ltd. (Hillman, Herbert & Cooper.)

Műhelyek:

Eger **Coventry** **Doos**
(Csehorsz.) (Anglia) (Nürnbergnél.)

Évi készítés 60000 drb. — Árlap ingyen és bérmentve.

Egyedüli eladás Debreczenben:

Killer Ede.

A gazdasági körébe vágó rendkívül fontos találmány a

Baromfi dög ellen

eddig minden esetben meglepő jónak bizonyult, s csakis általam készített

„Veritas“

gyógyszer, melyet lelkiismeretesen ajánlok a szárnyas aprójszág közpusztító betegségei ellen.

Egy adag 50 állatra 70 kr. — 100 drbra 1 frt 30 kr.

Használati utasítás mellékelve!

Ajánlom továbbá a feltűnően népszerűvé vált és hatásában még a külföldi hasonló gyógyszereket is felülmuló

„KORONA“ szesz készítményemet, mely nélkülözhetetlen házi szer a köszvény, csúsz, szaggatás és csontfájdalmak megszüntetésére.

1 üveg 50 kr.

Megrendelhető utánvétellel, egyedül a készítőnél

REMETEY DEZSŐ gyógyszerésznél

Túrkevéren (Jász-Nagy-Kun-Szolnok m.)

Védjegy. Védjegy.

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyú, felbőgös, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös széklet.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelhetőségnél étellekkel és italokkal, gútszék, májbajok és hámrnoidáknál.

Említett bajknál a **Mária-czelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerész Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A Mária-czelli gyomorcseppek valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göll Nándor, Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamássy és Balázs gyógyszerészeknél. **Diószegen** Vaday Ignác, **Ér-Mihályfalván** Mátray István, **Hadházon** Farkas Ödön, **Kabán** Horváth, Kalmán gyógyszerészekél.

Igen csinos kötésű
mindenféle **üzleti könyvek**
olcsón kaphatók
HOFFMANN és TÁRSA könyvnyomdájában
Debreczen, a főpostával szemben.

JÁRVÁNYMENTES HELY.

KLIMATICUS GYÓGYFÜRDŐ ÉS HIDEGVIZGYÓGYINTÉZET.

SZOLYVA-HÁRSFALVA.

Allandó fürdőorvos.

UJONNAN épült vasúti állomás.

Remek szép fekvéssel, kiránduló helyekkel és sétányokkal.

GYÓGYESZKÖZÖK:
Hidegvizgyógyintézet, vasas és égvényes savanyúvíz és fürdők, ujonnan létesített sós- és lenyő-belégzési intézet és pneumatics kamara, villany-massage, természetes melegtej, kefir, juhsavó, mindezek czélszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Gyógyjavallatok:
Tüdőbajok, malária, (mocsárláz), gege-, hörg- és tüdőhurut, gyomorhurut, emésztetlen, ség, máj- és lépárganatok, vízho-lyaghurut, specíficus és görvényes esonbántalmaknál. Mindenféle ideg-bántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vérbajok, köszvény, görvény, bujakor, delirium trem. potat. Női bajok, fehér folyás, sápkór, havi zavaroknál.

Kitűnő ellátás és lakás.
Prospectussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Idény: Májustól Októberig. **KÉT VENDEGLŐ.**

Gyógyszertár.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében

Eredeti amerikai varrógépek,
angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Biczikli részek legolcsóbban csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat **műszerész műhelyemben** pontosan **mérés-kelt árak** mellett készítik.

Varrógépek, kerékpárok, irrógépek, orvosi műszerek, fog-furógép, villanygépeket, műlabakat és mindenféle testhordó készülékeket mérték után készítenek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés! Az első egyedüli varrógép- és kerékpár műszerész javítóműhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.

Buziás elsőrangú gyógyfürdő.

Fürdőidény:
május 15-től október 1-ig.

Világkirü

lápfürdők és acélforrások

hasonló a Spaa, Pymont, Schwalbach és pyrawarthy acélforrásokkal, kitűnő meleg és hideg vasacélfürdőivel, mór- és ásványfürdőkkel, tükörfürdővel és uszodával. — Hidegviz-gyógyintézet és massage. — Ivókura kitűnő eredménnyel vérszegénység, idült gyomor- és bélhurut, homok-, kő- és vesebaj, méh- és hüvelyhurut, vérzési rendellenességeknél, magtalanság, idegbetegség, bujakor, csúsz, köszvény és fejfájásoknál stb.

Buziás gyógyfürdő, vasúti állomás. — Pazar villamos világítás a 80 holdnyi éveszázados parkban. — **Katona zenekar.** — **Elsőrendű konyha és kávéházi italok.** — A fürdőn állandó hirneves nőgyógyász van. — Mérsékelt árak. — Ismertetésekkel kívánatra ingyen és készségesen szolgál a

Fürdőigazgatóság Buziáson, a hová a szobamrendelések küldetni kéretnek.